

[Albrechtsen]

anvendelse af maginaljorder, og om det betyder, at vi kan forvente, at den redegørelse om marginaljorden, som skal komme inden 1. april 1987, derfor kun i ringe grad vil bygge på miljømæssige hensyn.

Svar (18/2 87):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

I regeringens handlingsplan er det forudsat, at strukturelle tiltag, herunder marginale jorder, inden for de kommende 3 år vil kunne reducere kvælstofudvaskningen med 9.000 tons pr. år.

Når kvælstofreduktionen ikke er sat højere, skyldes det især to forhold. For det første, at de strukturelle tiltag så at sige lægges oven i de initiativer, der allerede er vurderet for det samlede landbrugsareal, og altså også på de kommende marginale jorder. For det andet, at visse dele af marginaljordsstrategien kun i en forholdsvis langsom takt vil kunne iværksættes; dette gælder f.eks. skovrejsning.

Spm. nr. S 661

Til forsvarsministeren (11/2 87) af:

Albrechtsen (VS):

»Vil regeringen iværksætte en undersøgelse af de to tilfælde, hvor USA ifølge folketingsmedlem Helge Dohrmanns oplysninger har haft fly med atomvåben på Thulebasen, og vil ministeren oplyse, efter hvilke retningslinier den danske regering behandler tilfælde, hvor USA påberåber sig en nødsituation i forbindelse med a-våben-fly?«

Begrundelse

Folketingsmedlem Helge Dohrmann (FP) oplyste i folketingssalen (Folketingets forhandlinger spalte 3471) den 3. december 1986, at han har opholdt sig på Thulebasen i et år, og han fortsætter: »... og jeg har aldrig set nogen fly med atomvåben eller lignende undtagen i to situationer, og det var under nødlandinger, altså i ulykkestilfælde.«

Denne oplysning indebærer, at Danmarks atomvåbenpolitik – der indebærer, at der ikke under de nuværende forhold må komme a-våben på dansk territorium – er krænket i mindst to tilfælde, hvor USA har påberåbt sig, at der forelå en nødsituation.

Dohrmanns oplysning efterlader det indtryk, at tilstedeværelse af a-våben på Thulebasen er noget, der finder sted temmelig ofte. Det må naturligvis opklares, hvor ofte det har fundet sted, og hvorfor der flere gange om året kan opstå situationer med nødlanding af atombevæbnede fly.

Det må også afklares, efter hvilke regler de danske myndigheder behandler sådanne situationer. Hvis USA kan påberåbe sig en nødsituation som begrundelse for at lande med atombevæbnede fly, så har Danmark jo i realiteten ingen muligheder for at håndhæve atomvåbenfriheden. Det må i den forbindelse understreges, at Danmark ikke – som Norge – har en såkaldt INVICTUS-aftale. Den norsk-amerikanske aftale indebærer, at USA-fly i nødsituationer efter USAs afgørelse kan lande i Norge også i den nuværende situation. Norge har ikke taget forbehold, der giver Norge kontrol med, om der reelt foreligger en nødsituation, eller om der medføres a-våben. Men i et svar af 26. august 1986 har ministeren oplyst, at der ikke findes en sådan aftale mellem USA og Danmark (spørgsmål nr. S 1611 af Albrechtsen (VS)).

Svar (20/2 87):

Forsvarsministeren (Engell):

Af indlysende grunde gælder de normale regler for overflyvning og landing ikke, hvis der foreligger en nødsituation, jf. § 7 i kgl. anordning af 27. februar 1976 om fremmede orlogsfartøjers og militære luftfartøjers adgang til dansk område under fredsforhold.

Danske myndigheder ville derfor efter omstændighederne f.eks. også tillade en nødlanding i den situation, hvor der måtte befinde sig atomvåben om bord på et nødstedt fly (alternativet kunne jo teoretisk set blive det værre, at flyet faldt ned). Dette forhold indebærer naturligvis ikke noget brud på vor velkendte atompolitik, men er udtryk for, at Danmark er et land, der søger at efterleve civilisationens humanitære grundsætninger.

Jeg kan i øvrigt oplyse, at eventuelle nødlandinger på Thule af forbindelsesofficeren deroppe vil blive indberettet til danske myndigheder, og at der ikke i de sidste mange år har fundet nødlandinger sted; jeg finder ikke på det foreliggende grundlag anledning til at iværksætte en nærmere undersøgelse af de af